

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk

A drinápolyi vérfürdő!

**A Balkán háború! — Ausztria-Magyarország ellen.
Török győzelem! — A bolgárok nagy veresége!**

Oroszország titkos utai!

Homlokegyenest ellentmondó táviratok özöne érkezik a Balkán-harcokról. Mindegyik győzelmet jelent: a bolgár fegyverek diadalát, a szerbek harci dicsőségét, a montenegróiak hősmondákba illő fegyvertényeit, a görögök ragyogó hadi sikereit, a szerint, amint Stara-Zagorából, Vranjából, Podgoricából vagy Larisszából érkeznek a hírek. Eligazodni nem lehet rajtuk, de ilyen körülmények között önkéntelenül is föltölül az az érzés, hogy a konstantinápolyi jelentések mondanak igazat, amikor föllengős leírások helyett egyszerűen azt tudatják, hogy az ellenség már alig félnap járásra megközelítette Drinápolyt, Kirk-Kilisse sáncai előtt elkecseregett csata folyik és a török hadállások vitézül tartják magukat.

A bolgár sereg az egész harc vonalon visszaverte a törököket, Tamrast elvágta, Drinápoly felé vonultában elérte az Arda-folyót, a törökök hanyatt homlok menekülnek, hátrahagyván halottaikat, sebesülteiket, fegyvereiket eldobálván. Az északkeleti erődítések több főbb pontját már elfoglalta a bolgár támadó sereg, s visszaszorította a törököket a várba; itt is százsámra heverték a holttestek és a drinápolyi vár nehéz ostromágyuinak golyói magasan a támadók fölött röpülnek el. Mai értesüléseink a következők:

Török győzelem.

Nazim pasa hadügyminiszter jelentést kapott a keleti seregtől, hogy Drinápolynál a török haderő határozottan előnyben van. Több ízben visszaverte a bolgár támadást, de Kirk-Kilisse körül három-négy nap elű nem fog eldölni a csata sorsa.

Oroszország „aktív politikája.”

Stolypin Sándor, a meggyilkolt

miniszterelnök testvéröccse, a Novoje Vremjában harcias cikket tett közzé. Amellett érvel, hogy Oroszországnak fegyveresen kell aktív politikát vinnie a Balkánon, mert különben érdekei háttérbe szorulnak. Azzal végződik a cikk, hogy magasztalja az orosz hadügyminisztert, a ki nem rejtette véka alá azt a titkot, hogy az orosz sereg bármely pillanatban harcra kész.

Török foglyok Szófiában.

Szerdán délután érkezett ide a török hadifoglyok első szállítmánya, mintegy husz egyenruhás katona. A mint a vasutról beszállították őket a városba, nagy, hangos tömeg fogta körül a szomorú menetet, az utcagyerekek gunyolódva futottak utánuk. Este felé újabb hadifoglyok érkeztek, addigra már az előbb érkezettek háborítatlanul és zavartalanul sétálgattak Szófia utcáin.

A szobranjét október 28-ára összehívták, de az első ülésen rögtön elnapolják december 13-áig.

Ausztria-Magyarország ellen.

A Messengeróban Bissolati, a szociálista miniszterjelölt feltűnést keltő cikket ír, a melyben azt hangoztatja, hogy az osztrák-magyar monarchiával a hatalmak csak olyan alapon egyezhetnek meg, ha Ausztria-Magyarország végképp lemond a szandzsákról, a mely Szerbiának és Montenegrónak legtermészetesebb kereskedelmi útja az Aegei-tenger felé. Bissolati szerint Albániának önállóan kell lennie és a cikk inti az olasz kormányt és a német birodalmat, hogy a hármasszövetség megújítását halasszák el addig, míg a Balkán jövője nincs tisztázva.

A Drinápolyi vérfürdő.

A hadügyminiszterium a következő köztétet teszi közzé: A drinápolyi csatavonalban folyamatban lévő harcok mind kevesebbek lesznek. A csatavonal most a Mirkiliszstól északnyugatra terjedő vidéktől a Tundsza folyó keleti partjáiig terjed. Jelentékeny harcok folynak Kridiáli környékén is. Az ottomán csapatok erélyes támadást kezdtek Dsumajabala ellen, Karcvón és Egripalánkánt át. Pristina körül a harcok a szerbekkel folyamatban vannak. A szerbek a szandsákon Kváviv-kapunál akarnak áthaladni. A montenegróiak a Skutari tó keleti oldalán abba hagyták a támadást és Skutarit nyugat felől igyekeznek elérni. A skutari ottomán haderőket megerősítették. A várost nem fenyegeti közvetlen veszély.

A kirkilissze Drinápoly vonalán folyó harcok rendkívül véresek. A hadügyminiszteriumba érkezett, de eddig közzé nem tett jelentések szerint a veszteségek mindkét részben igen tetemesek. Az ideszállított sebesültek száma oly nagy, hogy a katonai és városi kórház szüknek bizonyult felvételükre. Elrendelték az egyetemi épület kiürítését, hogy kórházat rendezzenek be ott.

Bolgárok veresége.

A „Frankf. Ztg.” jelenti, hogy konstantinápolyi tudósítások szerint tegnap délben Kirkilissze környékén török részről új támadásra adtak ki parancsot.

A koncentrált török haderők offenzívába léptek. — Elkecseregett csata fejlődött ki. Ugyanabban az időben Kalimandzsától nyugatra intéztek támadást a törökök a bolgárok ellen. Itt még jelenleg folyik a csata, míg nyugati részen a bolgárok nagy vereséggel visszavonultak.

Szerb szökevények Debrecenben.

A belgrádi rendőrség táviratilag kérte az itteni csendőrséget, hogy Pedics József és Pritojevics Malada szerb katonaszökevényeket szállítsa el Belgrádba.

A szerb legények kijelentették, hogy ők nem lelkesednek a háborúért és nem hajlandók hazájukba visszatérni. A rendőrség erőszakot nem alkalmazhat s így a szerb legények kijelentését táviratilag közölte a szerb hatósággal.

A városi székeépület átalakítása.

Az ügy ismét a bizottsághoz került.

Ismeretes, hogy a város képviselőtestülete a városi székeépület átalakítása, illetve újraépítése, nemkülönben a nyitandó utcák tárgyában bizottságot küldött ki azzal a megbízással, hogy az terjesszen e nagyfontosságú ügyben a képviselőtestület elé javaslatot.

E bizottság, mint megirtuk, többször tárgyalt ebben az ügyben és javaslatát a mai rendkívüli közgyűléshez terjesztette be.

A bizottság tekintettel a fontos pénzügyi helyzetre, egyelőre nem javasolta a városi székeépület újraépítését, sem annak nagyobb mérvű átalakítását. Mindössze, tekintettel a városi adóhivatal tarthatatlan állapotára, csak annyit javasolt, hogy egy szárnyépület emellessék az adóhivatal, a rendőrség és a mérnöki hivatal helyiségeinek elhelyezésére.

A képviselőtestület azonban meg ezt a javaslatot sem fogadta el, hanem Bán Zsigmond dr. indítványa folytán kimondotta, hogy az ügyet Papp József terveivel együtt visszaadja a bizottságnak avégből, hogy a városi főmérnök bevonásával az ügyet újabban tárgyalja és kívánja be a főmérnök szakvéleményét és ezzel a javaslatot kiegészítve, újból terjessze be azt a közgyűlés elé, Utasítja egyúttal a képviselőtestületet a tanácsot, hogy az adóhivatal helyiségeinek megfelelő ideiglenes átalakítása iránt tegyen sürgősen javaslatot.

Vége a kasznárlak jobb kihasználására nézve szintén tegyen javaslatot.

— Tanácsülés. A városi tanácsnak ülése a mai napról a rendkívüli közgyűlésről elmaradt, így holnap, pénteken délelőtt tartják azt meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével.

Nagy hangverseny az „Otthon“-ban.

Ma és minden este **Mészáros Sándor és fia** az „Otthon-kávéházban” hangversenyez. o o o

Életre való indítvány.

A városi tisztii nyugdíj intézmény életbe léptetése.

Mikor Makóváros képviselőtestülete a múlt év szeptember havában alkotta meg tisztii nyugdíjintézetét, amikor kimondotta azt is, hogy a nyugdíjintézmény csak az 1914. október hó elsejével vagyis a tisztujtás után lép életbe.

A képviselőtestület e határozatának meghozatalánál nem vetett számot azzal, hogy ez káros a városra első sorban azért, mert a város a törvény értelmében köteles a vármegyei tisztii nyugdíjalap költségeinek fedezéséhez évi 8750 koronával hozzájárulni. Másodszor káros lehet ez a határozat a városra még azért is, mert esetleges előbb beálló nyugdíjazásnál a törvény kötelezi Makóvárosát a nyugdíj folyósítására.

E hibás határozat korrígálása érdekében ma Bán Zsigmond dr. közigazgatási ügyész nagyon életre való indítványt adott be a városhoz, mely hogy a város fölösleges kiadásoktól megmeneküljön, a nyugdíj intézménynek már 1913. évi január elsejétől való életbe léptetését hozza javaslatba.

Maga az életre való és a városra csak haszonnal járó indítvány, különben a következő:

Tekintetes képviselőtestület!

Az 1912. LV III. tc. 20. § a szerint Makó város már 1913. január 1-től kezdve igénybe veheti azt a kedvezményt, hogy a vármegyei nyugdíjintézetek javára kivett törvényhatósági pótdadóhoz nem járul, ha a meglévő nyugdíjintézetet 1913. január 1-től kezdve életbe lépteti.

Mint hogy az életbe léptetés a törvényhatósági pótdadó címén Makó várost terhelő 8750 korona megtakarításán kívül azzal az előnnyel is jár, hogy a város közönségének, mint a tisztviselőknek érdekében mondja ki a képviselőtestület, hogy: addig is míg a nyugdíjszabályzat a törvény rendelkezéseinek és a viszonyosság elveinek megfelelő módon átalakítani fog, az 1911. szeptember hó 8-án létesítette nyugdíjintézetet 1913. évi január hó 1-én életbe lépteti és a szabályzatnak erre vonatkozó részét megfelelően módosítani kívánja s utasítja a polgármestert, hogy ezen határozat törvényhatósági jóváhagyását haladék nélkül eszközölje ki, a nyugdíj-jogosultaktól 1913. január 1-től kezdve szedendő járulékok kimutatását pedig a legközelebbi képviselőtestületi közgyűlésnek terjessze be.

Makó, 1912. évi október hó 23.

Dr. Bán Zsigmond,
ügyész.

A mérnöki állás betöltése.

Rendkívüli közgyűlés a városnál.

Kolossy Jenő eltávozásával megüresedett Makó városánál a mérnöki állás, melyet tekintettel a város fontos műszaki teendőire — ideiglenesen Németh Andor magánmérnökkel töltött be a város polgármestere.

Mint hogy azonban ezen nagyfontosságú hivatal soká betöltetlen nem maradhatott, a polgármester meghirdette ezen állás betöltéséhez szükséges pályázatot. A vármegye alispánja pedig a mai napra tűzte a mérnöki állás betöltéséhez szükséges tisztujtató közgyűlést.

Pályázó azonban csak egy volt, Pekanovics Dániel aradi mérnök személyében. Németh Andor, ki hónapokon át a legnagyobb szorgalommal látta el a város műszaki ügyeit, az állásra nem pályázott.

Ilyen körülmények között a tisztujtató közgyűlés nagyon csendes lefolyású volt. Hervey István alispán délelőtti 9 órákor nyitotta azt meg és mivel a törvény előírja, tisztujtásoknál a kizárólag bizottság kiküldését, az alispán a maga részéről ebbe a bizottságba Dózsa Imre és Dózsa Ferenc dr. küldötte ki, a képviselőtestület pedig ugyanebbe a bizottságba Szilvássy Alajost és Mágori Sámuel választotta meg.

A kijelölt bizottság az egyetlen pályázót, miután annak képesítése megfelelő volt, a képviselőtestületnek megválasztásra ajánlotta, minek folytán a képviselőtestület Pekanovics Dánielt egyhangulag a város főmérnökévé választotta meg.

Pekanovics Dániel újonnan megválasztott főmérnök a hivatatos esküt nyomban le is tette és fizetését a képviselőtestület november hó elsejétől folyósította.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Okt. 25 Római kath. Al. margit Gőr kath. Okt. 12 Probusz Nap kél 6 óra 34 percekor, nyugszik 4 óra 53 derekor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Helyenkint, főleg délen eső és lassu hőemelkedés várható. Sürgönyprognózis: Sok helyütt csapadék később enyhébb Délhőmérséklet: 12-7 Celsius.

— Ujságárusokat keresünk. 18 évesnél idősebb férfiakat és nőket keresünk a „Makói Független Ujságnak” az árusítására. Akik ujságunk árusításával akarnak foglalkozni, napi 4-6-7-8 koronát — úgy telen, mint nyáron — könnyen kereshetnek. Akik más munkára már képtelenek, azok is képesek még ujságot árulni. Tehát idős és előregedett asszonyok és férfiak is jelentkezhetnek.

— Hivatal átadás. A város mérnöki hivatalát Németh Andor ideiglenes főmérnök ma délután adta át a polgármester és a városi főjegyző közbenjövételével Pekanovics Dániel újonnan megválasztott főmérnöknek.

— Sok az adóhátralék. Makó városánál igen felszaporodtak az adóhátralékok úgy, hogy a végrehajtók nem képesek azokat behajtani, azért Sonkovics János adóügyi tanácsos ma előterjesztést tett a városi tanácshoz az év végéig 5 kiegészítő végrehajtónak alkalmazása iránt.

— Tisztii bemutatás. A szegedi 46-ik hadkiegészítő parancsnokság nyilvántartásához tartozó és ez évben megjelenni kötelezett tartalékos tisztii aspiránsok: tisztihelyettesek, hadapródok és hadaprójelöltek, valamint ezen hadkiegészítő kerületében tartózkodó idegen illetőségű hasonló rangfokozatbeliek tisztii bemutatása ez évi november hó 6-án Szegeden a Mars-téri lakotanya ezredutasz iskola helyiségében tartatik meg, az utólagos bemutatása pedig november hó 19-án. A bemutatkozás kezdete délelőtti 9 órákor. Öltözet: polgári ruha. A bemutatáshoz elhozandó: a. katonai igazolványi könyv. b. a kitöltött személyi tudósítvány a védtr. utasítás IV. rész 9-ik számú mintája a melynek 8-ik és 9-ik rovatja a védtr. utasításának IV. rész 29 szakasz 3-ik pontjában felsorolt hivatalok által hatóság stb igazolyva kell lenni c. Az utolsó kinevezési okmány. d. A háboru esztében teljesítendő szolgálatra vonatkozó ajánlati lap.

— Elutsaitott felebbezés. Megemlékeztünk arról, hogy Rákossy Gyula rendőrkapitány megfellebbezte Kusz Ferencnének azt az intézkedést, hogy Makóvárosánál meglévő virilis képviselői jogának gyakorlásával Erdély Józsefet bizta meg. A vármegye alispánja ma elutasította Rákossy Gyula felebbezését és hozzájárult ahhoz, hogy Erdély József gyakorolhassa a városnál Kusz Ferencné virilis jogát.

— Egy kitűnő makói adófizető. A makói adóhivatalban A. Kovács Gábor nem a legkitűnőbb adófizetők sorába van felvéve. A Kovács Gábor az adót csakis dobos kivételével szokta megfizetni. Ez idén megkülönböztetve megharagudott az adóhivatalra, mert hogy az adóját fel emelték, holott azt várta, hogy ez idén kisebb lesz az adója. A naiv embernek hiába magyarázták az adóhivatalban, hogy az adó, mely még valami soha sem lesz kisebb, mégsem akarta ezt az igazságot elfogadni s kimondta az ex lex állapotot. Nem fizetett adót. Persze az adóhivatal nem fogta fel ilyen tréfásan a dolgot, hanem annak a rendjelmódja szerint megexekválta a renitens gazdát. Ezen aztán annyira elkeseredett A. Kovács, hogy bejött ma az adóhivatalba s hatalmas botrányt csapott. mondott ott mindent, csak jót nem. Végre is kikelt vezetett a dühös magyart, aki ellen közbotrány okozásért eljárás indítottak.

— Itt még sohsem volt! 2000 méternél több a képek hossza, amit ma és holnap a moziban lejátsza-

nak. Mindenki négy oldalra terjedő műsort kap ingyen.

Tánciskola a katolikus körben. Felhívatnak mindazok, akik a katolikus körben Bődöné Frinksz Paula okleveles tánc- és elemi iskolai tanítónő vezetése alatt november hó 3-án kezdődő ifjúsági táncanfolyamon résztvenni szándékoznak, hogy minél hamarabb, de legkésőbb október hó 30-ig beiratkozzanak. Beiratkozni naponta délután 5-7 óráig a katolikus körben, hol bővebb felvilágosítással is szívesen szolgálnak. Tandij 8 korona.

— Csillag drogériába menjen aki szebb, jobb, finomabb, egészségesebb, tisztább, kedvesebb sőt szeretőbb, mert ott szerezhet be mindezekhez megfelelő cikkeket csak figyeljen a lapunkban megjelenő hirdetményekre.

— Anyakönyvi hírek. Hazasságra jelentkezett. Molnár Mihály Simon Rozáliával, Szabó Péter Igaz Máriaival.

Ha a néger berug.

Avan Kahan kalandja.

Avan Kahan néger legény attól az afrikai trüppeltől maradt el, amely tavaly produkálta magát Szegeden. Az arabokból és negerekből álló karavánt tudvalevőleg cserbenhagyta az impresszárió s a csapat szétzillett. A többieknek valahogy sikerült visszajutni hazájukba, Avan Kahan azonban itt rekedt s Erdéki József makói vendéglőshöz került.

Érdekinél egy teljes évig volt a fekete legény. Valaki aztán felbiztatta Avan Kahant, s Erdéki ellen a makói rendőrségnél a múlt hónapban pórt indított. E per még most is folyik eddig még nincsen ítélet se.

Nádasy szüvegigazgató, aki ekkor tájt Makón játszott, megkönyörült az ekszotikus ifjun s társulatához vette szolgának. Azóta most adott először életjelt magáról Avan Kahan.

Kedden délután Szegeden a királyhalmi kapitányságból rémülten jelentették László Kálmán kapitánynak, hogy alighanem a Sátán fia szabadult ki a pokolból, mert egy feketeképi fiatalember garázdálkodik a tanyák közt s agyba-főbe veri a járókölöket. László kapitány rögtön lovasrendőroket küldött Királyhalomba, akik a fekete legényt meg is találták s beszállították a szegedi rendőrségre.

Itt aztán hamarosan kitűnt, hogy a Sátán fia Avan Kahan, az afrikai trüppeltől elszakadt néger. A jámbor néger rettenetesen be volt csudálkozva s így nem is tudták kihallgatni. Lefektették a rendőrségi őrszobában és csak szordán reggel hallgatták ki, amikor kialudta mámorát. Avan Kahan borzasztóan csodálkozott, amikor megtudta, hogy tegnap délután hol járt és miket cselekedett. Elmondotta, hogy tegnap reggel vált meg Nádasy társulattól, mert „megunta a színészetet” s elhatározta, hogy beáll Rónay Jenő kizombori földbirtokoshoz inasnak. El is indult Zomborba, de utközben berugott s így tévedhetett le a szegedi határra. A rendőrség az eltévedt négert — kívánságához mérten — Kizomborba kísértette.

ÉRTESITEM a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szeszmentes pálinkák, valamint **rumok és tea-rumok** és mindenféle **liquőrök** legelőnyösebb beszerzési forrás.

Iritz Sámuel özv.
cégnél **M A K Ó.**

Aki megirigyelte a makói rendőrök sorsát.

Egy részeg makói kocsis a kapitány előtt.

Kaputos ember állott ma a makói rendőrkapitány előtt s ott a részeg emberek derűs mosolyával kijelentette, hogy szeretne rendőr lenni. A kapitány ezen kijelentés után rögtön tisztában volt azzal, hogy ez az ember annyira részeg, hogy teljesen önkívületi állapotban van, mert csak az ilyen ember irigyelheti a makói rendőrök sorsát, aki teljesen önkívületi állapotban leledzik. Le is vitték rögtön a fogdába, hogy kialudja azt a rendkívüli mániort, mely még a makói rendőrök sorsát is rózsás színben tüntette fel és látta.

A dolog a következőképp történt: Báló István makói kocsis a Szirbik-féle illatos kocsi vállalkozás alkalmazottja, egy illatteljes éjben annyira felbőszült a Szirbik-féle lovak csökönységén, hogy irgalmatlanul püfölni kezdte a szegény párákat. — Arra ment egy rendőr is s feljelentette a kocsis állapotát.

Mára idézték be a kocsis a rendőrségre, aki meg is jelent a rendőrségen, csak hogy előzőleg egy kis bátorságot is szedett magába a „Csacsiba”. Annyira gyávának érezte magát s annyi biztosítót vett be, hogy mikor a rendőrségre beállított, nemcsak hogy belőle dült a szesz szag, de maga is jobbra-balra dülöngélt.

A kapitányságon persze nem lehetett kihallgatni, csak mikor megkorhólták, hogy ilyen állapotban jelent meg, mosolyogva, akadozva nyögte ki, hogy ő nagyon szeretne rendőr lenni.

A rendőrségen persze elcsodálkoztak Báló kijelentésén, majd mikor megkérdezték, hogy mi vonzza erre a pályára, Báló azt mondta, hogy a rendőr mindenkit feljeleníthet,

A kocsis szellemesség ezen elhangzása után Bálót levitték a fogdába s holnap reggel még jobban megirigyelheti a rendőröket, mert nemcsak a multkorai állapotáért, hanem a mai, a hatóság előtt való tiszteletlenségeért is megszámlálják.

IRODALOM.

Vidám könyvtár. A modern magyar anekdotakincs tárából most új füzet jelent meg *Börzehumor* címmel; nyolevan ötletes, kacagató apróság van benne, a melyeket Bródy Miksa Szomaházy István és Táborné Kornél róttak sorba. És itt ne tessék csupa ócska, jórészt izellen felekező viccekre gondolni, mert ez a könyvecske nívós, kőrfestő, színes képeket is mutat, válogatott és mindig szellemes karakterrajszal is szolgál a magyar pénzvilág sok ismert s részben meg is nevezett alakjairól. Börzehumorral együtt új kiadásban, új köntösben jelentik meg Táborné Kornél Vidám-könyvtárának előző tizenegy füzetét, amelynek ötletes anyagát legkiválóbb humoristáink lifarálták. Az új, színes címképp Dezső Alajos műve. Egy füzet 40 fillérért kapható a könyvkereskedésekben, trafikokban és vasúti állomásokon.

* **Házassági utmutató.** Nemcsak a csillagokhoz rögzös az út, hanem a házasság felé is. Valljuk csak be ta-

pasztaljuk ez mindannyian, a kik megtettük ezt az utat az *Eljegyzéstől az esküvőig*. Lépten nyomon esetlik-botlik menyaszszony is, vőlegény is, mert hisz egymáson kívül mit se látnak. Nem csak a fajdkakas süket ilyenkor. Az emeerek pedig a kik oldalt állanak, jóakarólag mosolyognak rajtuk; mulatnak ügyefogyottságunkon, ügyetlenkedéseinken. De ezen nem kell se csodálkoznunk, se megbotránkozni, hisz rendszert utjonek vagyunk a dologban, a mikor jegyben járunk. Ilyenkor akár hányan főlshajunk. Ugyan mért nincs valami kalauz a mely utba igazitana mátkaság száz-megszáz csinnya-binja között. No hát, van! Ott van a Bardócz Elemér *Rózsaszínű könyve: Az eljegyzéstől az esküvőig*, egy pompás ötletnek ez a szüleménye. Nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy minden menasszonynak, vőlegényének át kellene tanulmányoznia ezt a talpra esett könyvet. Sok apró esepő, olykor tán uagyobb botlástól is megkíméli magát az, aki ezt megcselekszi. A szerzőre pedig hálásan fognak emlékezni mindazok, akik az ő biztos vezetésére bízták magukat. A könyv költsége is számíthat a mátkaság ünnepélyességével, mert ennek megfelelő külsőben mutatkozik be a hangulatos kép a könyv tábláján. A mindenképp sikerült művecske ára 2 korona, s kapható *Benkő Gyula* udvari közvkereskedésében, Budapesten, hova legegyszerűbb az árt posta utalványon beküldeni. De beszerzi azt bármely más hazai könyvkereskedés is.

Az új adótörvények kis kézikönyve. Ára 4 korona, írta Dr. Török Sándor budapesti ügyvéd. Szerző, aki nemcsak mint jogi író, hanem mint kiváló gyakorlati érzékkel bíró ügyvéd is ismeretes, a könyvvel igazán hasznos munkát végzett. Ebben a kis kézikönyvben mindenki aki az 1913. január 1-én beköszöntő új adósróf iránt érdeklődik, megtalálja azokat a tudnivalókat, amiket az új törvény az állam polgáira reárol. Tekintettel arra, hogy nemcsak a kereskedő és iparos, hanem mindenki kivétel nélkül, tehát a föld és háztulajdonos is fogja az új adónemet a jövedelemadót fizetni, ennek az adónemnek a kivétele az adósok bevallása, a jövedelemadónak kölcsönhatása az általános kereseti adóra kétségkívül mindenkit érdekel. A könyvben a földadó, a házedő, a pénzintézetek adója, az általános kereseti adó és a jövedelemadó röviden, de azért kellőképpen tájékoztató módon vannak ismertetve és bevezetésül a kivételei eljárás, a felebbezések, stb. tárgyaltnak, elég részletesen. A vaskos kis kötet ára 4 korona és minden könyvtárban kapható.

A „Nyugat,” október hó 16-iki 20-ik száma a következő több tartalommal jelent meg. Kéri Pál: *Rat* (Háború). *Ady* Endre: *Versek*. *Kallika Margit*: *Mária évei* (Regény). *Leszna Anna*: *Esti orgona* (vers). *Halász Imre*: *Bismarck és Andrássy* (Politikai tanulmány). *V.* A védelmi szövetség előzményei. *Juhász Gyula*: *Magyar táj*, *magyar ecsettel* (vers). *Barta Lajos*: *Druszák* (Novella). *Ady* Endre: *A Margitta fia* (verseregény). *Folytatás*. *Ady* Endre: *A magunk utján*. *Ignotus*: *A politika mögül*. *Radó Sámuel*: *Vér*. *vas és adósságok*. — A „Nyugat” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten IX. Lónyay-utca 18. Előfizetési ára: egy évre 24 korona, félévre 12 korona egy szám ára 1 k. Megjelenik minden hó 1 én és 16-án.

Kiadó lakás. Eladó ház.

Az Eötvös-utcában Böhm Izsó-féle ház november 1-ére kiadó. Igen szép urilakás, van benne három szoba, konyha, éleskamra, pince, külön udvar és kert: Értekezetni a nap bármely szakában Böhm Izsónál Eötvös-utca.

URÁNIA SZÍNHÁZ MAKÓN.

Folyó hó 23-án és 24-én

nagy előadás.

Benjámín karriérje.

Egy zsidó fiu története.

Játszák a vigszínház művészei.

Halottak némák.

Szenzációs dráma.

Ezenkívül itt még nem látott teljesen új műsor,
Minden darab magyar felirással!

Petrezselemmagot

esakis idei teljesen esiraképeset a legmagasabb áron vesz.

Mandl Zsigmond, Makó.

Eladó korcsma.

Az Aradi-utcán és 2223. sz. a ház és az új-vásártér és téglagyárak mellett 21 év óta fennálló jóforgalmu

korcsmahelyiség

több melléképülettel és teljes berendezéssel szabad kézből eladó. Értekezetni lehet a fenti szám alatt az örökösökkel.

Óvás!

Nem felel meg a valóságnak **Kucses Károly** cég azon közleménye mintha a **Sack Rudolf** féle tüköraczel ekék csak ő nála kaphatók, mert ezeket gyári árban belehet szerezni **Glück Samu** gépraktárban.

Eladó, vagy kiadó ház!

Gróf Vay-utca 23. új szám alatti házam szabad kézből eladó, vagy november 1-re kiadó. **Szabó György.**

AZ „ÓRANGYAL”

disztemetkezési vállalat

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy temetkezéseket, temetésekhez való gyászcikket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig — a mai modern kor és izlés szerinti kiállításban — a legszolidabb árban eszközözl. Ravatalozásért és gyászkoziért külön díj nem számíttatik. Tölgyfa keresztek és fejfák legolcsóbb árban szerezhetők be nálam. A névfelirat arany és ezüstözéséért külön díjat nem számítok fel.

B. pártfogást kérve:

özv. Gyurik Lajosné.

enyérfiac, (Tőkey-hézbán).

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserü

házaszer, alig párszori használat után teljesen megszűntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, élét. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálaíratbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Ujdonság! Figyelem!

Felhívom a T. gazdaközönség nagybecsü figyelmét saját készítményü vessző-utánzatu boronáimra,

tejesen vasból vannak készítve és így a lánczos boronákat talajművelésben teljesen felülmulják. Megtekinthetők műhelyemben **Szent-János-tér 20. sz.** alatt. Saját találmányom, melyre már szabadalmam van s ezért kérem a t. gazdaközönség szíves érdeklődését és b. pártfogását.

Lipták Béla

géplakatos- és gazdasági gépraktártulajdonos-

Legjobb asztali borok

és mindennemü különleges borok kis és nagy mértékben **Iritz Sámuel özv.** cégnél kaphatók.

Iritz Sámuel özv. cég

ITAL ÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESENTISZTA szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K
Valódi törköly	2.4k „
„ 5 éves kajszin barack	3.— „
„ 8 „ „ „	4.— „
„ 10 „ „ „	5.— „
„ 5 „ „ „	3.— „

A valódiságért a cég felelősséget vállal.

Eladó gyümölcsös

a tücskösi szőlőkben fél napos vagyis 254 négyszögöl fekete föld termő gyümölcs fákkal és az Ö-Kortyogóban jó minőségű homoktalaj termő gyümölcsfákkal közvetlen a csőzház mellett 200 négyszögölnyi terület más vállalat miatt sürgősen eladó. Értekezni lehet: Szirbik István tulajdonossal Aradi-utca 7. sz. alatt.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekl, közölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megír, semmit se hallgat el.

Előnyös feltételek mellett.

A LEGUJABB

elegáns öltönyök, felöltők, téli-kabátok, egyedül a verseny műteremben készülnek

angol és francia divat szerint
külföldi és honi szövetekből.

Utólérhetetlen olcsó árakról győződjék meg egy próba-rendeléssel.

Gera Mihály

Megyeház-utca 8. szám.

férfi-szabó.

Ruhatárak rendbentartása.

LEGUJABB

őszi és téli

RAGLÁNOK

legdivatosabb posztó és plüss kabátok, mindenfajta szörme boák és muffok

a legegyszerűbbtől a legfi-

nomabb kivitelig. Bakfisch és gyermekfelöltők

Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök

nemkülönböztetve női fehérneműk és választékban

olcsó szabott árakon kaphatók

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fötér, Otthon-kávéház mellett.

A hölgyközönség figyelmébe!

Őszi és téli divat újdonságok, női és leány felöltők, bársony és plüss kabátok, szörmével bélelt rövid és hosszú kabátok, kész kosztüm különlegességek, elegáns utcai és fogadó pongyolák, női aljak, bluzok, alsók, szörme boák és muffok, leány ruhák, női és gyermek fehérneműk

MAKÓ. FÖTÉR.

Király Lajos áruházában

legjutányosabban szerezhető be.

Megérkezett!

500 drb. lendamaszt abrosz, ára	3, 6, 8, 10 korona.
200 drb. lendamaszt mlyő, ára	90 fillér.
Férfi ingek, fehér és színes	1'50, 2, 3 korona.
Gallérok darabja	20 fillér.
Arcfátyol métere	20 "
Hímzések métere	15, 20, 30 "
Női keztyűk párja	30 "
Valódi francia selyem batiszt	50, 70, 80 "
Angol mosó zefírek	70, 80, 90 "
Remek női ruhaszövetek	60 fillértől 5 koronáig.
Férfi ruhaszövetek	3 koronától 6 koronáig.
500 tucat vászonsebkendő, melynek ára 5 korona volt, tucatja 2'30 korona. — Valamint a még itt felnem sorolt különböző cikkek rendkívüli olcsó árban.	

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszer-tára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főülmulthatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolítja az arcról mindennemű pattanást, bőrtakát, szeplőt, májfoltot és a bőrnek fehér és tiszta színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó víz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződését, üdítőleg hat a szájizre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a hajat mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Tubarózsa-krém és az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növesztését legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-rózsaszappan, 50 fillér. — Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadáást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill.

Mindennemű gyógyszerek, bel- és külső különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocillia szőlőmoly és gyümölcs féreg irtó anyag, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja!

Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidéken egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszer-tárában

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Telefon-szám: 127

Telefon-szám: 127.

Friss must kapható

Iritz Samuel özv. cégnél, Makón.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.